

ZAČÍNÁ PILOTÁŽ PĚTI PARTNERSTVÍ ŠKOL A FIREM

Od října 2013 probíhá v projektu POSPOLU v pěti partnerstvích pilotáž modelů spolupráce škol a firem. Dohromady je zapojeno sedm škol a 43 firem, které budou ověřovat zejména realizaci odborného výcviku žáků učebních oborů v provozech v reálném pracovním prostředí zapojených firem. Pilotáž proběhne v oborech skupiny Strojírenství a strojírenská výroba a v oborech skupiny Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika.

PARTNERSTVÍ VYBRANÁ V PILOTÁŽI:

Partnerství 1: České Budějovice

Realizátorem pilotáže je MOTOR JIKOV Group a.s., České Budějovice, partnery jsou VOŠ a SPŠ automobilní a technická, České Budějovice, MOTOR JIKOV Fostron a.s. a MOTOR JIKOV Slévárna a.s.)

Partnerství 2: Žďár nad Sázavou

Realizátorem pilotáže je Střední škola technická, Žďár nad Sázavou, partnery firmy Ždas, a.s., Tokoz, a.s., Del, a.s., Hettich ČR, k.s., Medin, a.s., KOVO Koukola

Partnerství 3: Kroměříž – Uherský Brod – Vsetín

Realizátory pilotáže jsou školy SŠ – COP technické, Kroměříž, SPŠ a OA Uherský Brod a SOŠ Josefa Sousedíka, Vsetín, partnery je 29 firem a podniků

Partnerství 4: Ostrava

Realizátorem pilotáže je VÍTKOVICKÁ STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA, Ostrava – Hrabůvka, partnery VÍTKOVICE GEARWORKS a. s., Ostrava – Vítkovice, VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY a. s., Ostrava – Vítkovice, VÍTKOVICE POWER ENGINEERING a. s., Ostrava – Vítkovice, VÍTKOVICE MECHANIKA a. s., Ostrava – Vítkovice

Partnerství 5: Brno

Realizátorem pilotáže je Integrovaná střední škola automobilní, Brno, partnerem je Dopravní podnik města Brna, a. s.

V rámci pilotážů získají zapojené školy a firmy celkem téměř 7,7 mil. Kč bez DPH. Partnerství mohou finance použít na jakékoliv výdaje spojené s realizací partnerství, např. na odměny pracovníků, stipendia žákům, cestovné, materiál nebo propagaci. V pilotáži bude od října 2013 do ledna 2015 celkem realizováno více než 71 tisíc hodin odborného výcviku pro celkem 430 žáků.

Lucie Šnajdrová

EDITORIAL

Cílem všech aktivit projektu Pospolu je podporovat spolupráci škol a firem, prohloubit přípravu žáků v reálném pracovním prostředí a hledat další možnosti spolupráce škol vedle odborného výcviku a odborné praxe ve firmách. V závěru projektu bychom rádi dospěli k návrhům legislativních úprav, které spolupráci škol a firem usnadní a zefektivní.

Ke sběru podnětů k návrhům legislativních úprav dochází v Pospolu různými způsoby. Od října 2013 probíhá plošné šetření ve školách a ve vybraných firmách, mnoho poznatků získáme v pilotáži spolupráce škol a firem, která nedávno odstartovala v prvních pěti partnerstvích vybraných v letním výběrovém řízení.

Dalším zdrojem sběru podnětů bude monitoring spolupráce škol a firem. To je doplňující aktivita projektu Pospolu, která vzešla z potřeby a poptávky některých škol a podniků. Monitoring se bude týkat všech oborů vzdělání a bude ze strany Pospolu podpořen pouze metodicky. Jeho cílem je sebrat konkrétní podklady a podněty účastníků ke zlepšení možné spolupráce škol a firem.

Jitka Pohanková, náměstkyně
Národního ústavu pro vzdělávání

V pilotáži ověříme další formy spolupráce naší školy s firmami - stáže učitelů ve firmách a větší podíl firem na profilové maturitní zkoušce,

říká v rozhovoru Ing. Josef Crha, ředitel Střední školy technické ve Žďáru nad Sázavou, která od listopadu realizuje pilotáž spolupráce s šesti firmami v rámci projektu Pospolu.

Co vás přimělo se do pilotáže v projektu Pospolu přihlásit?

Spolupráce s firmami je významnou aktivitou školy, která nám pomáhá motivovat žáky a udržovat stabilní počet žáků. Zejména v technických oborech se nám úzká spolupráce vyplatila a přišlo nám škoda nevyužít finanční prostředky z projektu, které můžeme nabídnout spolupracujícím podnikům.

Jak dlouho již s podniky spolupracujete a jak tato spolupráce vypadá?

Na souvislou praxi formou odborného výcviku chodí naši žáci do firem odedávna. Spolupráce probíhá i v oblasti nábory, máme ve škole zřízenou oborovou radu, kde jsou firmy zastoupeny. Na podzim konzultujeme s firmami naše představy o tom, které obory a pro jaký počet žáků otevřít, v dubnu probíhá přijímací řízení žáků a zároveň vyhodnocujeme úspěšnost, tj. jaký byl skutečný zájem o naše absolventy.

Zahrnuli jste do pilotáže nějaké rozšíření dřívější spolupráce?

Rozšíření spočívá v tom, že jsme přidali profilovou maturitní zkoušku u oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou. Již dříve probíhala obhajoba maturitní práce před zkušební komisí, kde byli i zástupci firem, nově se ale bude firma podílet i na zadání témat, konzultant maturitní práce žáka odborně vede. Druhým rozšířením jsou stáže

učitelů ve firmách. Dříve se jednalo spíše o exkurze, stáže chystané v rámci projektu budou výrazně delší a umožní našim učitelům detailnější seznámení s novými technologiemi.

Jaké přínosy bude podle Vás mít pilotáž pro Vaši školu?

Především budeme mít možnost si ověřit, jak by to ve skutečnosti vypadalo, kdyby se nějaká forma duálního vzdělávání, nebo jak vy říkáte kooperativní model, stalo v odborném vzdělávání hlavním trendem. Já osobně to považuji za vhodný prostředek, jak zvýšit kvalitu absolventů, ale bez větší aktivity firem to nepůjde. Hlavní přínos projektu vidím proto v tom, že se zvýší zájem firem o takovou spolupráci a získají prostředky, které jim pokryjí alespoň část nákladů. Za pozitivní považuji dále posílení role instruktora a také aktivnější přístup, který od žáků pobyt ve firmách vyžaduje. Od žáků požadujeme zpětnou vazbu o tom, co se ve firmě naučili, jak hodnotí čas tam strávený a zda dostali pracovní nabídku.

Mnozí zájemci o pilotáž se zaleknou při pohledu na zadávací dokumentaci. Potýkali jste se vy při podání nabídky s nějakými problémy?

Velkou komplikací pro nás bylo nevhodné načasování na dobu prázdnin a dovolených, menší firmy vůbec neměly čas se přípravou nabídky zabývat, a nabídku jsme tak připravovali jen se šesti většími podniky. Máme jisté zkušenosti s programy z ESF a víme, že jsou administrativně náročné na zpracování ve fázi přípravy, realizace i následného vykazování. Příprava nabídky pro pilotáž byla ještě o kus náročnější, ale zvládnout se to dá.

Petr Jansa

Do 20. prosince je možné se přihlásit do dalšího výběrového řízení na pilotáž

Partnerství škol a firem, které nebyly vybrány ve výběrovém řízení na pilotáž vyhlášeném v létě 2013, i všechna další partnerství, mohou podat nabídku do dalšího výběrového řízení, a získat tak finanční příspěvek na realizaci spolupráce. V něm bude vybráno zbývajících dvacet partnerství a rozdělena částka 33 mil. Kč bez DPH. Oproti vyhlášení v létě 2013 je toto výběrové řízení otevřeno dalším oborům, chybí v něm regionální členění zakázek, týká se i menších partnerství a liší se v něm způsob zařazení odborné praxe.

Přestože je proces výběrového řízení podle zákona o veřejných zakázkách komplikovaný, má i své pozitivní stránky - uchazeč se může například hlásit do více částí veřejné zakázky, a tím si navýšit množství peněz pro realizaci pilotáže. Navíc stanovení rozpočtu pilotáže je plně na uchazečích - v jakém poměru budou financovat práci instruktorů, cestovné žáků, nákup materiálu či ochranných pomůcek a další výdaje spojené s pilotáží. Pro zájemce jsme také připravili doporučení, jak se vyhnout nedostatkům, kterých se dopouštěli uchazeči v prvním výběrovém řízení. (<http://www.nuv.cz/pospolu/doporuceni>).

Závazné informace najdete v zadávací dokumentaci (<https://www.softender.cz/home/zakazka/4030901>), stručná shrnutí a často kladené dotazy najdete na www.projektpospolu.cz/pilotaz.

Petr Naske

Metodické publikace

V průběhu projektu Pospolu vyjde dohromady třicet metodických publikací v několika edičních řadách, např.: Profilová maturitní zkouška, Metodický inspiromat, Motivační workshopy, Čtenářské dovednosti pro praxi, Standardy praktického vyučování. Ke každé skupině oborů vyjde jedna publi-

kace, jako první bude vydána publikace pro skupinu oborů 82 Umění a užité umění pod názvem *Rozvoj čtenářských dovedností potřebných v praxi a při studiu vysokých škol uměleckého zaměření.*

Šetření na školách a u zaměstnavatelů

Od začátku října do poloviny listopadu 2013 probíhá na všech středních a vyšších odborných školách a u vybraných zaměstnavatelů s nejméně 20 zaměstnanci šetření formou elektronického dotazování. Celkem bylo osloveno 5700 subjektů. Cílem šetření je zjistit podmínky, rozsah a formy spolupráce škol a zaměstnavatelů v oblasti odborné přípravy žáků v reálném pracovním prostředí a odhalit překážky, které tuto spolupráci znesnadňují nebo dokonce znemožňují. Školy a zaměstnavatelé mají v šetření jedinečnou šanci se k situaci vyjádřit.

Přestože je spolupráce škol a zaměstnavatelů v současné době u nás v centru pozornosti, dosud chybí podrobné studie, které by umožnily vést diskusi o jejich nejčastějších a efektivních formách a možných překážkách spolupráce. Plošné šetření realizované v rámci projektu Pospolu pomůže zmapovat aktuální situaci v této oblasti v ČR. Výstupy šetření budou podkladem pro vytvoření návrhů legislativních a systémových opatření, které by pomohly zajistit optimální podmínky spolupráce škol a zaměstnavatelů v ČR, zkvalitnit odbornou přípravu žáků, více propojit odborné vzdělávání s praxí a přiblížit odborné vzdělávání požadavkům zaměstnavatelů.

Na dotazníkové šetření naváží hloubkové rozhovory se zástupci 30 škol a 30 zaměstnavatelů. Jejich cílem bude získat podrobnější informace o skutečnostech zjištěných v dotaznících.

CO ŠETŘENÍ ZJIŠŤUJE:

• zázemí škol pro odborné vzdělávání

zda mají školy dostatečně vybavené prostory pro realizaci učební praxe ve škole – dílny, laboratoře, odborné učebny, zda jim místní nebo jiné podmínky umožňují spolupracovat se zaměstnavateli aj.;

• formy a rozsah spolupráce škol a zaměstnavatelů

praktické vyučování – odborný výcvik, odborná praxe, teoretické vyučování, účast odborníků z praxe ve výuce, stáže učitelů na pracovištích zaměstnavatelů, spolupráce na projektech, exkurze, různé formy výpomoci poskytované školám ze strany zaměstnavatelů – materiální, technologická apod., jiné formy spolupráce;

• podmínky spolupráce

místní, regionální, legislativní, finanční atd., bariéry znesnadňující či znemožňující spolupráci;

• přínos spolupráce pro různé cílové skupiny a subjekty

školy, zaměstnavatele, samotné žáky, případně další zainteresované subjekty – zřizovatele, kraje, příslušná ministerstva včetně MŠMT, sdružení zaměstnavatelů včetně hospodářských komor, rodiče aj.;

• potřeby škol a zaměstnavatelů

ohledně zajištění odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí, zjištění jejich očekávání z pohledu nutných či možných legislativních změn.

Dotazníkové šetření formou internetového dotazování i hloubkové rozhovory se zástupci 30 vybraných škol provádí společnost STEM/MARK. Dotazníkové šetření u zaměstnavatelů provádí společnost TREXIMA formou internetového dotazování, případně následného telefonického kontaktu. Hloubkové rozhovory se zástupci zaměstnavatelů realizuje společnost UNIVERSITAS.

Více informací o šetření najdete na adrese www.projektpospolu.cz/dotaznikove-setreni-ve-skolach-a-u-zamestnavatelu.

Viola Horská

Partnerství škol a firem se mohou účastnit monitoringu spolupráce

Do 20. prosince 2013 se mohou fungující partnerství škol a firem všech skupin oborů SŠ přihlásit do tzv. monitoringu spolupráce škol a firem. Jde o novou aktivitu projektu, která vzešla z podnětů škol a firem, které se nemohou účastnit pilotáže, ale chtějí se do projektu zapojit a podílet se na sběru podnětů k návrhům legislativních změn. Monitoring začne v únoru 2014 a ze strany projektu Pospolu nebude nijak finančně podporován.

Smyslem monitoringu je zviditelnit příklady dobré praxe fungující spolupráce mezi firmami a školami, a rozšířit tak zdroje informací k zobecnění zkušeností z různých oborů a forem spolupráce. Informace o spolupráci včetně jejich finančních aspektů získané v monitoringu budou využity pro návrhy změn legislativy podporující spolupráci škol a zaměstnavatelů a přípravu žáků v reálném pracovním prostředí.

Do monitoringu bude vybráno maximálně deset partnerství, a to s ohledem na reprezentativnost vzorku ve vztahu ke skupinám oborů, typu spolupráce a druhu firem zapojených do spolupráce. Přihlásit se mohou fungující partnerství škol a firem, které vzájemně spolupracují v libovolném oboru kategorie dosaženého vzdělání H, M a L0 při realizaci odborného výcviku a odborné praxe žáků v reálném pracovním prostředí nebo u kterých se firmy významně podílí na realizaci odborného výcviku nebo odborné praxe přímo ve škole.

Více informací o způsobu přihlášení najdete na www.projektpospolu.cz/monitoring.

Tatána Vencovská

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY PRO UČITELE A ZÁSTUPCE FIREM

Připravujeme semináře a kurzy, které budou přibližně od února 2014 do května 2015 probíhat v celé ČR. Vzdělávací aktivity by měly účastníkům pomoci moderních vzdělávacích metod ukázat, jak prohloubit a zkvalitnit spolupráci škol a firem. Pro odborné zaměstnance firem budou připraveny a ověřeny vzdělávací kurzy Instruktor a Odborník z praxe s cílem poskytnout účastníkům zejména pedagogické dovednosti.

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY:

1. Kurzy pro pedagogické pracovníky

TÉMATY KURZŮ:

- Podpora a rozvoj mobility na středních školách - možnosti využití ECVET
- Modely spolupráce škol a firem, jejich uvedení do praxe
- Prohloubení spolupráce škol a firem v odborném výcviku a možnosti doplnění ŠVP
- Spolupráce škol a firem v rámci odborné praxe a zapracování do ŠVP
- Možnosti zapojení sociálních partnerů do profilové maturitní zkoušky na SOŠ

2. Vzdělávání pro pedagogické pracovníky a zástupce firem

Vzdělávání bude koncipováno jako koučování dvojic (jednoho zástupce školy a jednoho z firmy). Vzdělávací program bude obsahovat

koučování ve skupině, samostudium a individuální konzultace dvojic s koučem.

TÉMATY VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ:

- Jak probudit zájem žáků o odborné vzdělávání
- Jak rozvíjet odborné kompetence žáků tak, aby se uplatnili na trhu práce
- Jak rozvíjet kompetence učitelů a instruktorů pro efektivní spolupráci s partnery
- Jak prohlubovat spolupráci ze strany školy se sociálními partnery
- Jak podporovat motivaci firem k větší strategické spolupráci se školou

3. Kurzy pro odborné zaměstnance firem

Kurzy budou pilotně ověřeny s cílovou skupinou, kurz pro instruktory bude navazovat na profesní kvalifikaci Instruktor, která bude vytvořena v rámci Národní soustavy kvalifikací v roce 2014.

• **Instruktor** – kurz absolvují instruktoři/zaměstnanci firem, kteří při odborném výcviku nebo odborné praxi ve firmě školí žáky v reálném pracovním prostředí a nemají potřebné pedagogické znalosti (pedagogické minimum).

• **Odborník z praxe** – kurz absolvují odborníci z praxe (zaměstnanci firem), zapojují do teoretické výuky formou přednášek, účastí na cvičení nebo na učební praxi společně s učitelem, do koncipování maturitních témat a témat samostatných odborných prací, jejich vedení či obhajoby, účastní se evaluace výuky a výsledků učení žáků i celého ŠVP.

Termíny a způsoby přihlášení zájemců do seminářů a kurzů budou známy po uzavření výběrového řízení na zajištění vzdělávacích akcí do konce roku 2013 – informace najdete na www.projektpospolu.cz/vzdelavani-v-regionech.

Dagmar Drmotová

HLEDÁME AUTORY PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ

Mezi pedagogickými pracovníky středních škol hledáme autory pro tvorbu případových studií, kteří v nich popíší konkrétní formy spolupráce školy s firmou. Případovou studii lze vytvořit jednoduše vyplněním šablony, která obsahuje následující části (moduly):

- Úvod do problematiky spolupráce mezi konkrétní školou a firmou (povinná část)
- Odborný výcvik/Odborná praxe
- Nová závěrečná zkouška/Profilová maturitní zkouška
- Stáže a další vzdělávání učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů ve firmě
- Využití odborníků z praxe při plánování a realizaci výuky
- Volnočasové aktivity navazující na odborný výcvik/odbornou praxi
- Nábor nových žáků

V případě zájmu o vytvoření studie je třeba nejdříve vyplnit krátkou anotaci spolupráce školy a firmy prostřednictvím dotazníku nebo poslat anotaci na e-mail pospolu.info@nuv.cz anebo olga.kofronova@nuv.cz. Poté se Vám ozveme a domluvíme konkrétní spolupráci na tvorbě studie. Zpracování studie bude honorováno podle rozsahu a počtu zpracovaných modulů (částí). Více informací najdete na www.projektpospolu.cz/pripadove-studie.

Helena Denková

Zpravodaj Pospolu – informační zpravodaj projektu Podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi, www.projektpospolu.cz, registrace k odběru novinek www.projektpospolu.cz/registrace číslo 2/2013, říjen 2013

Vydává: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (www.nuv.cz), Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

Redakce: Lucie Šnajdrová, Taťána Vencovská, Helena Denková, Petr Jansa

Grafika a sazba: Michaela Houdková